

מסורת הש"ס

א [תולין מת. טו. ג. ג] נש
טו. ע"ש בפ"ט. א. ז"ל
מתנתה. ד. [תוספת
דמאי פ"ד. ט. ו] נוס' מר
פ"א. ו. גיטין פ"ו. ו. ג'
שם הוריות י'. כרימות ה';
ח. לעיל קטו. ט. ז"ל רבי
יהודה. ו. [עדות פ"ו
מ"א. ט. לעיל פו: בסורות
מו: שבת קמ"ג. ט. גיטין
כג: [נוס' שם פ"ב. ו.
ט] נוס' טו': מנחות פד.
ד"ה שומרי ומוס' כ"ג. נח.
ד"ה לשומר ומוס' סוה
לג: ד"ה גמלה. ט. ו' נוס'
מוס' סנהדרין מז. ד"ה
חשיקו.

גליון הש"ס

גמ' ואמר חבל על קולך
של ב"א וכו'. כרי"ף איתא
שהו מהלכין לאנטיפא:
שם שהיו מהלכין בדרך
ביתר. כרי"ף איתא לכרכוס
של צימל: שם דא קמ"ל
דאי משהבחה. התבא
וב' ע"י עובדין ד' פ"ע
תורה אר רבי הווא:

הגהות הב"ח

א [במשנה בגיטות כך
מקובלני מ"ג: ב. שם
אמר להם לכתבה
כפולקת: א. רש"י ר"ב
ונמתי לו אמרתי לו כן
הדברים כאשר אמרת
לכ"ל ומית הן נמק:
ד. תוס' ד"ה על וכו' מן
המות. י"ב ועין במה
שכתבתי מנחות ר"פ כל
קרינת דף פד:

האשה בתרא פרק ששה עשר יבמות קכב.

עין משפט
גר מצוה

לג א מיי פ"ג מהג'
גרשין הלי"ב סג
עשין ז טוש"ע אה"ע פ'
ח סעיף ד:
לד ב ג מיי שם ה"ל יא
וה"ל כו טוש"ע שם
סעיף ח:
לה ד מיי שם ה"ל כב
טוש"ע שם סעיף
כ:
לו ה טוש"ע שם סעיף י:
לז ו מיי שם ה"ל כג
טוש"ע שם סעיף כג:
לח ו טוש"ע שם סעיף י:
לח ח מיי פ"ז מהג'
גרשין ה"ל כב סג
עשין ז טוש"ע שם סמן
קמב סעיף י:
כ ט מיי שם ה"ל כ ד
סג טוש"ע שם סעיף
סמן קמב סעי' נז:

מוסף רש"י
תלחא ריגלי. לשאל
הלכה לתכמים הנלפסי
כרגל [תולין טו. דהר"ף
סבינא. לג פתו לו
כקרבא (שם). אינהו נמי
דמו. פעמים שעשין
עלמס בדמות אלס [גיטין
טו. ושם: אינו מיי אידמח.
על פי עד אחד. שאלמי
לה מת בעלן כדמיתא ה"ס
(ברכות כד.)

תלחא ריגלי. שהיו תלמידי חכמים נקצנים לשמוע דרשה הלכות פסק בפסק והיתה שאלת מהם. ובתשובת הגאונים מלאמי כל הכן ריגלי לאמוראי היינו יום שמת בו אדם גדול קובעים אותו לכבודו ומדי שנה בשנה כשמגיע אותו יום מתקבלים תלמידי חכמים מכל קצינו וצאים על קצרו עם שאר העם להשיב ושיבה שם: על ערלה הן פירות נטיעה הן יושנס משובחים מפירות אילן זקן: על עזיקה. מפרדס מעווק וגדר סביב לו לשומר והיא שנת שביעית. וקשיא לי דמאי אסור יש כאן אם עבר זמן הביעור לא שנת מן המשומר ול"ש מן המופקר אסורים וקודם הזמן אלו אלו מותרים: לא אמר גלוס. לאוסרם על כך אלא הלך אחר הרוב שזה משקר ולהשיב מקחו נתכוין וכן נטע רצעי להודיע שפירות נטיעה הן. וכמדומה לי דהאי עזיקה שם העיר שצנרץ ישראל ופירותיה משובחים ואם היה עובד כוכבים זה בחזוהי לארץ ומשבחה ואמר מעזיקה הבאתי אין חוששין לומר אמת דבריו ושמת לא נעששו ישראל מכרס לו אלא להשיב מקחו. והכא נמי לא נתכוין עובד כוכבים זה אלא לאיים על זה שקצור לו מפסוה לבהמותיו: חבל הפסד ועגמת נפש הוא: קולר. חזורה: **לכרכוס צימל.** כשצאה ביתר צמלור: **מתני' על פי דם קולר** שמשו קולר לעוקת פלוני מת ולא ראו אדם כללנו: **גמ' מאי קמ"ל רבה** צר שמואל ללצית הלל משיאין ויעצד כותיהו סתם מתני' נמי הכי אמרנה ונמילא הלכתא היא כקתם משנה: צימ שמאי היא.

ש"ך עזיקה. פי' צקונטרס מפרדס מעווק ומשומר ושביעית הוא וקשה לו אי (משומר) קודם הביעור לעולם מותר ואין נראה לר"ת דהא בדהיא מילא צמ"כ ואת עעבי מוריך לא צמלור מן המשומר אי אמת צורר אבל אמת צורר מן המופקר ור"ת דתניא צמ"כ וצפרק הצית והעליה (צ"מ קומת). שומרי ספיחים נוטלין שכרן מתרומת הלשכה קרי כחן ממוסקה ישראל מן המותר (ה) לישראל ומשומר אסור לישראל כו' כדפי' ור"י שלא היו שומרין אותו אלא מונעים רגלי בהמה משם ומודיעין לצני אדם להורך ומופקר נמי לא שרי לצורר אלא ע"י שינוי וצמ"כ דקתני מן המשומר אי אמת צורר היינו אפי' על ידי שינוי ומן המופקר אמת צורר היינו כלומר אוכלם:

תלחא ריגלי אמר רב אדא בר אבהה זיל לקמיה דרב יוסף דהררף סבינא אזלה קמיה אפשט מהא מתניתין עובד כוכבים שהיה מוכר פירות בשוק ואמר פירות הללו של ערלה הן של עזיקה הן של נטע רבעי הן לא אמר כלום לא נתכוון אלא להשיב מקחו אבא יודן איש ציירן אמר מעשה בישראל ועובד כוכבים שהלכו בדרך ובא עובד כוכבים ואמר חבל על יהודי שהיה עמי בדרך שמת בדרך וקברתיו והשיאו אישתו ושוב מעשה בקולר של בני אדם שהיו מהלכין לאנטיפא ובא עובד כוכבים אחד ואמר חבל על קולר של בני אדם שמתו וקברתים והשיאו את נשותיהם ושוב מעשה בששים בני אדם שהיו מהלכין לכרכוס ביתר ובא עובד כוכבים ואמר חבל על ששים בני אדם שהיו מהלכין בדרך ביתר שמתו וקברתים והשיאו את נשותיהם: **מתני' מעידין לאור הנר ולאור הלבנה** ומשיאין על פי בת קול מעשה באחד שעמד על ראש ההר ואמר איש פלוני בן פלוני ממקום פלוני מת הלכו ולא מצאו שם אדם והשיאו את אישתו ושוב מעשה בצלמון באחד שאמר ואני איש פלוני בן איש פלוני נשכני נחש והרי אני מת והלכו ולא הכירוהו והלכו והשיאו את אישתו: **גמ' אמר רבה בר שמואל תנא בית שמאי אומרים אין משיאין על פי בת קול וב"ה אומרים משיאין על פי בת קול מאי קמ"ל מתני' היא הא קמ"ל דאי משתכחת סתמא דאין משיאין בית שמאי היא: והלכו ולא מצאו: ודלמא שד הוה א"ר יהודה אמר רב שראו לו דמות אדם אינהו נמי דמו דחונו ליה בבואה ואינהו נמי אית להו בבואה ר"חזו ליה בבואה דבבואה ודלמא לדידהו אית להו בבואה דבבואה אמר רבי חנינא אמר לי ונתן שידא בבואה אית להו בבואה דבבואה לית להו ודלמא צרה הואי תנא דבי רבי ישמעאל בשעת הסכנה כותבין ונותנין אף על פי שאין מכירין: **מתני'** אמר רבי עקיבא כשירדתי לנהרדעא לעבר השנה מצאתי נחמיה איש בית דלי אמר לי שמעתי שאין משיאין את האשה בארץ ישראל על פי עד אחד אלא יהודה בן בבא ונומיתי לו כן הדברים אמר לי אמור להם משמי אתם יודעים שהמדינה משובשת בגייסות מקובלני מ"ג הוקן שמושיאין את האשה על פי עד אחד וכשבאתי והרציתי הדברים לפני ר"ג שמו לדברי ואמר מצאנו חבר ר"ל רבי יהודה בן בבא מתוך הדבר נזכר ר"ג שנהרגו הרוגים בתל ארזא והשיא ר"ג נשותיהן על פי עד אחד והוחזקו להיות משיאין עד מפי עד מפי עבד מפי אשה מפי שפחה ר' אליעזר ורבי יהושע אומרים אין משיאין את האשה על פי עד אחד ר' עקיבא אומר לא ע"פ אשה ולא על פי עבד ולא על פי שפחה ולא על פי קרובים: **גמ' וסבר רבי עקיבא ע"פ אשה לא והתניא רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי עקיבא אשה נאמנת להביא גיטה מק"ו ומה נשים שאמרו חכמים אין נאמנות לומר מת בעלה נאמנות להביא גיטהין זו שנאמנת לומר מת בעלה אינו דין שנאמנת להביא גיטה נשים שאמרו חכמים הוא דלא מהימני אשה בעלמא מהימנא לא קשיא כאן קודם שהחזיקו כאן לאחר שהחזיקו: **מתני'** אמרו לו מעשה בבני לוי שהלכו לצוער עיר התמרים וחלה אחד מהם והביאוהו בפונדק ובחזרתם אמרו לפונדקית איה חברנו נומית להם מת וקברתיו והשיאו את אשתו ולא תהא כהנת כפונדקית אמר ר' ליה לכשתהא כפונדקית נאמנת הפונדקית הוציאה להם מקלו ותרמילו וספר תורה שהיה בידו: **גמ'******

דחונו ליה בבואה. צירושלמי רבי אמת צר חנינא צמס רבי חמא דהא דתימא צדה אבל צעיר אפילו לא ראו צוואה של אדם והא תניין מי שהיה מושלך צבור ואמר מי ששומע קולו יתכוונ גט לאשתו הרי אלו יכתבו ויתנו ור"י נתן והוא שראה צוואה של אדם אמר רבי צון מויקין מלוין צבורות בדרך שם מלוין צבורות והא דלמנר (מגילה ד' ג.) חל יתן אדם שלום לחצרו צלילה דחיישינן שמא שד הוא היינו צדה דומיא דיהושע שהיה חוץ למחנה ישראל צירושלמי פליגי אמוראי צנמלא כחוב צשטר מת פלוני או נהרג אס משיאין את אשתו: פונדקית

כפונדקית זו גרועה. ובגמ' מפרש מאי גרועתא: אמר להם. רבי עקיבא: לכשפחה הפונדקית נאמנת. כלומר לכשימצא דבר זה אמת שהאמינו את הפונדקית שהרי לא עליה סמכו אלא לפי תומה הסיחה והביאה להם מקלו ותמילוי: [ס"א לכשפחה כפונדקית נאמנת. כלומר צאותו ענין שהאמינו פונדקית היו נמי שאר אשה נאמנת שהרי פונדקית הוציאה להן ועל הסימנים סמכו:] והא